

Iz ove nesporne činjenice slijedi da je tuženik radio prema prihvaćenoj tužiteljevoj dispoziciji od 25.IV 1962.g., pa se morao iste i pridržavati u pogledu količine, koju je trebao dnevno otpremati.

Nesporno je da je tuženik suprotno tužiteljevoj dispoziciji u nekoliko navrata otpremio više od 6 vagona žita dnevno, koju količinu tužitelj nije mogao odmah prihvatiti, pa je zbog toga došlo do kolskih dangubnina odnosnih vagona, koju je dangubu skrivio tuženik, a morao je platiti tužitelj.

Stoga je opravdano tuženi pobijanom presudom obvezan tužitelju naknaditi plaćenu kolsku dangubninu od Dinara 25.200.-

Iz navedenih razloga valjalo je tuženikovu žalbu kao neosnovanu odbiti i u cijelosti potvrditi pobijanu prvostepenu presudu.

V.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 29.IV 1963.

Vijeće: dr Vladimir Borić, Ivo Bešker, dr Vlado Horvat

Špediter - Špediter je dužan, ako je u dispoziciji primio takav nalog, pribaviti sve isprave koje su potrebne za uvoz robe - On mora poznavati propise o tome kakve su sve isprave potrebne

Tužitelj - špediter tuži svoga komitenta za neplaćeni iznos troškova otpreme. Tuženik se protivi tužbi i tvrdi da je do povećanih troškova došlo tužiteljevom krivnjom, koji nije pribavio potrebni fitopatološki certifikat, premda je to bio dužan učiniti. Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev.

Tužitelj se žali protiv ove presude. U žalbi ističe da uvoznom dispozicijom od 15.II 1962.g. tuženik nije dao nalog tužitelju da zatraži potrebni fitopatološki certifikat za uvoz lanenih vlakana - kako to pogrešno smatra pobijana presuda. Ona smatra neosnovano da je špediterova dužnost nabaviti takove certifikate. Po općim pravnim propisima i "Opštim uslovima špediterskih usluga u međunarodnom saobraćaju u Jugoslaviji" dužan je komitent pravovremeno predati špediteru sva potrebna dokumenta za opremu, prihvati ili preuzimanje robe prema zahtjevima vozara, carinskih, poreskih i drugih upravnih organa. Špediter ne ispituje pravovaljanost

predatih mu dokumenata, a sve posljedice i troškove uslijed manjkavih dokumenata ili njihove neblagovremene predaje špediteru snosi komitent.

Tuženi je dakle, ako je htio da tužitelj zatraži od isporučitelja fitocertifikate, trebao to izričito naglasiti, pa kako to nije učinio, mora snositi sada utužene troškove ovoga svoga propusta.

Iz činjenice što je tužitelj naknadno nabavio propisane fitocertifikate od isporučitelja ne može se zaključiti da je njihova nabava stvar špediterova.

Drugostepeni sud je žalbu odbio iz ovih razloga:

Pobijana presuda opravdano smatra da je skrivljenim tužiteljevim propustom, koji se sastoji u nenabavljanju propisanog fitocertifikata za uvoz predmetne robe u Jugoslaviju, došlo do vraćanja vagona iz Jesenica u Austriju i natrag, i time do utuženih troškova, koje je tužitelj dužan sam snositi.

Stoga ovaj žalbeni sud usvaja pravno stajalište i obrazloženje pobijane presude, te na njega upućuje, a protivne žalbene navode odbija kao neosnovane.

Neopravdano je tužiteljevo pozivanje na odredbe "Opštih uslova špediterskih usluga u međunarodnom saobraćaju u Jugoslaviji", koje govore koja je sva dokumenta dužan komitent predati špediteru, i kakove posljedice snosi komitent ako ne preda špediteru ispravne dokumente, ili mu ih ne preda pravovremeno.

Ovo je pozivanje neopravdano s razloga što je u konkretnom slučaju dispozicijom od 15.II 1962.g. tuženi kao komitent dao tužitelju kao međunarodnom špediteru izričiti nalog da nabavi sva potrebna dokumenta za uvoz i carinjenje predmetne robe, "da se izbjegne nepotrebno stajanje vagona na carinarnici radi pomanjkanja dokumenata".

Nesporno je da je tužitelj takav tuženikov nalog prihvatio, pa je bila njegova dužnost, kao tuženikovog komisijonara i stručnjaka u međunarodnoj špediciji, da taj nalog izvrši u potpunosti savjesno, prema pravilima i propisima struke.

Tužitelj je zbog toga znao i morao znati da je za uvoz i carinjenje predmetnih lanenih vlakana neophodno potreban fitocertifikat izdan od nadležnog državnog organa zemlje uvoznice. Upravo zbog toga nije se tužitelj smio zadovoljiti s pripisanim fitocertifikatom, izdanim od inozemnog privatnog

zavoda, nego je morao pravovremeno - prije stignuća robe na granicu - zatražiti i nabaviti propisani fitocertifikat, pa ne bi bilo došlo do uskrate carinjenja i uvoza predmetne robe od naših vlasti, i s time u vezi do suvišne vozarine za povrat pošiljke u Austriju i natrag, te do vagonskih ležarina, odnosno troškova utuženih nazočnom tužbom.

Budući da je tužitelj, iz navedenih razloga, vlastitim skrivljenim propustom uzrokovao te troškove, dužan ih je sam i snositi.

V.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 24.X 1963.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr Dušan Arneri, dr Vladislav Brajković

Vozarina pomorskog prijevoza - Pomorski agent - Agent koji tuži imaoca teretnice za plaćanje manje obračunate vozarine, nastupa kao punomoćnik brodarov - Ovaj zahtjev osniva se na ugovornom odnosu između brodara i imaoca teretnice - Primalac primitkom teretnice od agenta stupa u ugovorni odnos s brodarom - Primalac-špediter koji je od svojih komitenata naplatio veći iznos vozarine nego li je platio brodaru, nije se neopravdano obogatio na brodarov račun - Ne smatra se priznanjem druga izjava dužnikovog službenika da će radničkom savjetu predložiti da se dug isplati, pa i kad je takva izjava dana u formi sporazuma s vjerovnikom

Tuženik je od tužitelja primio teretnicu o prijevozu robe iz Izmira za Rijeku brodom "aristodimos", te mu 23.XI 1959. platio zahtijevanu vozarinu u iznosu od dolara 76.73, odnosno Din 48.493.- Tužitelj je naknadno ustanovio da je pogrešno naplatio vozarinu u gornjem iznosu umjesto iznosa od dolara 700.37, zbog čega mu je nastala razlika od Din 467.715.- Ova razlika je predmet tužbenog zahtjeva koji se raspravlja u ovom sporu.

Tužitelj zasniva svoj zahtjev na pravnoj osnovi bezrazložnog obogaćenja tuženika na teret tužitelja, koje da je nastalo tako što je tuženik u svom forfaitnom stavu naplatio od korisnika svojih usluga - stvarnih primalaca prevezene robe - punu vrijednost vozarine, a tužitelju je platio samo u visini od približno jedne desetine stvarne vozarine. S obzirom na tuženikov prigovor zastarjelosti utu-